

FOKAL EPİTELYAL HİPERPLAZİ (HECK HASTALIĞI) OLGU BİLDİRİSİ

Elvan Efeoğlu¹ Peker Sandallı² Canan Alatlı³

Yayın kuruluşuna teslim tarihi : 16.1.1996

Yayına kabul tarihi : 12.4.1996

Özet

Literatürde oldukça az rastlanılan bir hastalık olarak tanımlanan Fokal Epitelyal Hiperplazi (Heck Hastalığı) saptanan bir olgudaki lezyonlar klinik ve histopatolojik olarak incelendi. Hastanın yanak ve dudak mukozasında ve dilin yan kenarlarında mukoza renginde, yumuşak kıvamlı, farklı büyüklükte papüller saptandı. Histopatolojik incelemede çok katlı yassı epitelde akantoz ve papillamatoz vardı. Epitelin hemen altındaki birkaç küçük alanda lenfosit infiltrasyonu izlendi. Bir yıllık takip süresi boyunca lezyonlarda bir değişim saptanmadı.

Anahtar sözcükler: Fokal epitelyal hiperplazi, Heck hastalığı

FOCAL EPITHELIAL HYPERPLASIA (HECK'S DISEASE): A CASE REPORT.

Abstract

A rare condition, Focal Epithelial Hyperplasia (Heck's Disease) was diagnosed in a 34 year old male. The case was evaluated clinically and histopathologically. The lesions which were located on the cheek and labial mucosa and on the borders of the tongue, were in different sizes, soft and the same colour as the mucosa. Histopathologically the epithelium showed acanthosis and papillomatosis. There were areas of lenfocytic infiltration just under the epithelium. During the one year period of observation, the lesion showed no changes essentially.

Key words: Focal Epithelial Hyperplasia, Heck's Disease

GİRİŞ

"Fokal Epitelyal Hiperplazi" (F.E.H), ya da diğer adıyla "Heck hastalığı", oldukça az görülen, ağız mukozasını etkileyen, ağrısız gelişen, selim karakterli bir hastalıktır (1,3,5-9).

İlk kez Amerika'nın batısında yaşayan Navajo kızilderililerinin ve Alaska eskimolarının çocuklarında tespit edilmiş ve 1965 yılında Archard, Heck ve Stanley tarafından tanımlanmıştır (5). Genellikle Amerika'da yerli halkın ve etnik grupların genç kesiminde özellikle kız çocuklarında görülmesine karşın yetişkinler arasında da görüldüğü bildirilmiştir (3,7). Literatürdeki ilk olguların Kuzey, Güney ve Orta Amerika ile sınırlı olmasına rağmen, daha sonra yayınlanan 600 olgu ile hastalığın universal bir dağılım gösterdiği ortaya çıkmıştır (1,3,5,6,9).

Etyolojisi tartışmalıdır. Hereditenin ve özellikle viral enfeksiyonların etyolojik faktör olduğu ileri sürülmüştür (1-6,8). F.E.H. nin birbiriyle yakın temasta bulunan insanlar arasında görülmesi bu

hastalığın kökeninde aile içinde potansiyel bulaşıcı bir etyolojisi olduğunu düşündürmüştür (1,6,8).

Ağız mukozasının tüm bölgeleri etkilenebilir. En sıklıkla alt dudak mukozasında, sonra üst dudak mukozası, yanak mukozası, komissuralar, dil, damak, nadiren de dişetleri, plikapalatoğlossus ve farenks arka duvarında çıkabilir (1,3,6-9). Şimdiye kadar ağız tabanında lezyon görülmemiştir (9). Lezyonlar klinik olarak üzerinde yerleştiği mukoza ile aynı renkte, 0,2-1,5 cm çapında, çok sayıda, ayrı ayrı yerleşim gösteren, yumuşak kıvamlı, sapsız papüller ve nodüller şeklindedir. Asemptomatiktir (1,3,6-9). Klinik muayene sırasında üzerine basınç uygulandığında daha belirsiz hale gelebilmekte veya kaybolabilmektedir (3,6,8). Literatür gözden geçirildiğinde 3 ay ila 8 yıl izlenen olguların olduğu ve bu süreler içinde ağız içi lezyonların değişmediği, zaman zaman iyileşme gösterdiği veya tekrarladığı bildirilmektedir (1,3,6-8).

1 Doç Dr MÜ Dış Hek Fak Periodontoloji Anabilim Dalı

2 Prof Dr İÜ Dış Hek Fak Oral İmplantoloji Anabilim Dalı

3 Prof Dr İÜ Onkoloji Enstitüsü Tümör Patolojisi ve Onkolojik Sitoloji Bilim Dalı

Herhangi bir tedavi yöntemi önerilmemektedir. Cerrahi yolla ve CO₂ laser ile lezyonların çıkarılması denenmiş, başarılı sonuç vermiştir (3,9). Kanser oluşumuna hazırlayıcı anormal bir gelişim gösterdiğine ait bulgu yoktur (9).

Histopatolojik olarak epitelde akantoz, retepeslerde kalınlaşma ve anastomoz vardır. Epitelde atipi yoktur. Papiller bağ dokusunda birkaç küçük alanda lenfosit infiltrasyonu görülür (1,3,5,7-9).

Bu makalenin amacı Türk literatüründe yapılan dikkatli bir araştırmaya rağmen bu tip bir olgunun Türkiye'de bildirilmemiş olması ve ağız içinde çok sayıda bölgeyi etkilemesi nedeniyle bu hastalığı klinik ve histopatolojik yönüyle irdelemek ve literatür bulguları ile karşılaştırmaktır.

Olgu Bildirisi

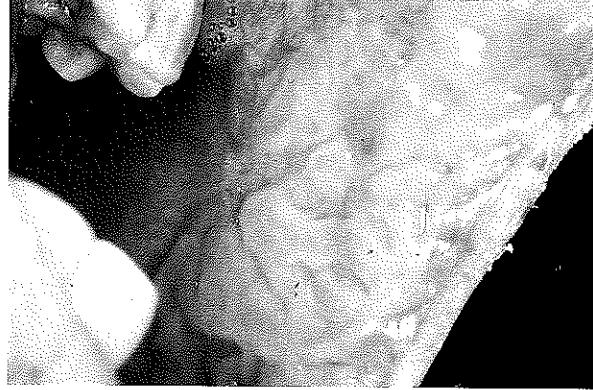
Olgumuz 34 yaşında, erkek hastadır. Dişlerinde kanama, şişlik ve dişlerdeki sızı nedeniyle Periodontoloji kliniğine müracaat etti. Yapılan klinik ve radyografik muayenesi sonucu Erişkin Periodontitis tanısı konarak periodontal tedavi planlaması yapıldı. Bu muayene sırasında hastanın sağ ve sol yanak mukozasında, alt ve üst dudak içi mukozasında ve dilin yan kenarlarında yer alan normal mukoza renginde yüzeyden kabarık, yumuşak kıvamlı, genellikle birbirinden ayrı, yer yer de bitişik yerleşim gösteren farklı büyüklüklerde papüller saptandı. Hasta bu lezyonların ne zamandan beri var olduğunu hatırlamıyordu ve hiç bir şikayeti yoktu (Resim 1,2,3).

Alt dudaktaki bariz bir lezyondan lokal anestezi altında eksizyonel biopsi alındı "Heck Hastalığı" klinik tanısı ile Patoloji Bölümüne gönderildi ve burada takibe alındı.

Resim 1. Hastanın sağ yanak mukozasındaki oluşumlar

Resim 2. Hastanın sol yanak mukozasındaki oluşumlar

Resim 3. Hastanın dilindeki lezyonlar

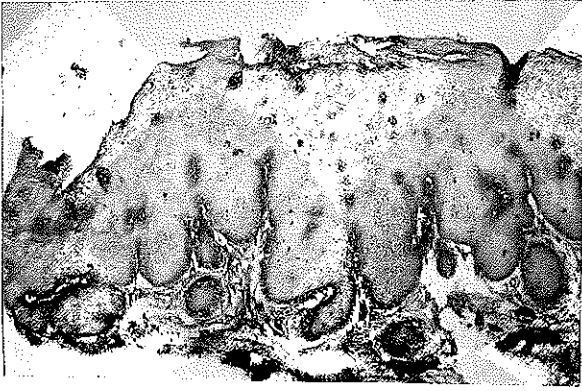
Histopatolojik Bulgular:

Mikroskopik incelemede yüzeyi örten çok katlı yassı epitelde akantoz ve papillamatoz vardı. Epitel papillalarının uçları kütleleşmiş ve yer yer papillalar arası anastomozlar oluşmuştu. Epitelin yüzey bölümünde hafif derecede keratoz dikkati çekmekteydi. Spinal tabaka hücrelerinin sitoplazmalarında yer yer kolositoz biçiminde saydam görünüm izlenmekteydi. Epitelin hemen altında bir kaç alanda lenfosit infiltrasyonu görülmekteydi. Epitelin bazal tabakası küçük bir alanda sürekliliğini kaybetmiş, bazal membran burada destrüksiyona uğramıştı. Daha derinde tükürük bezi lobülülleri izlenmekteydi. Bunların duktusları genişlemişti. Mikroskopik görünüm F.E.H.'ye uymaktaydı (Resim 4,5,6).

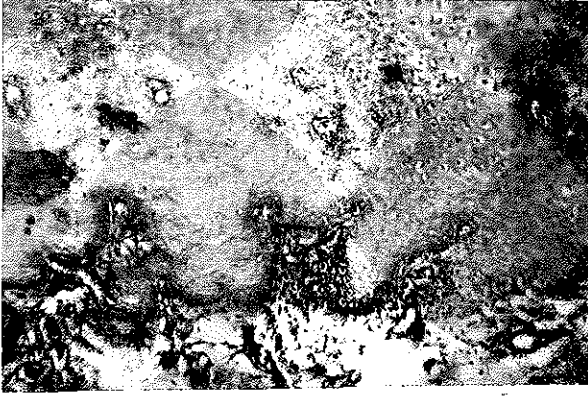
TARTIŞMA

F.E.H.'nin sebebi bilinmemesine rağmen, insidansına ve mikroskopik gözlemlere dayanılarak etyolojisine ilişkin bir çok teori öne sürülmüştür. Bunlar; allerjik reaksiyonlar, beslenme bozuklukları, etnik ve genetik faktörler ve lezyonlarda in-

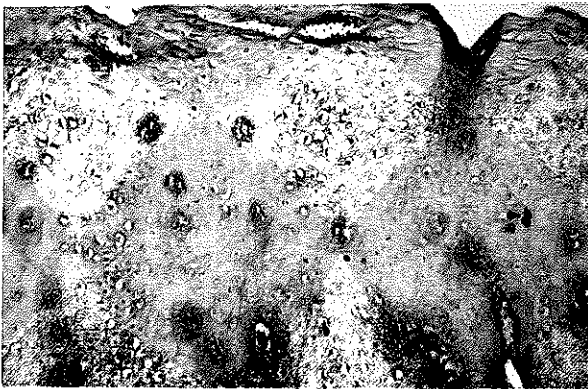
Resim 4. Çok katlı yassı epitelde akanoz ve papillamatoz. Yüzey epitelinin katmanları düzenlidir. H.E. (x80)

Resim 5. Spinal hücre proliferasyonu. Epitelin hemen altındaki bir kaç hüçük alanda lenfosit enfiltrasyonu görülmektedir. H.E. (x200)

Resim 6. Kalınlaşmış yüzey epitelinin tabakalaşması düzenli olarak izlenmektedir. H.E. (x200).

san papilloma virus (HPV) varlığı şeklindedir (1,4,8,9). F.E.H tanısı klinik özelliklere, histolojik bulgulara ve lezyonlardaki HPV varlığına dayanarak

yapılmaktadır (1,4,6-9). Burada sunulan olguda klinik ve histolojik bulgular F.E.H tanısı ile uyumluluk göstermektedir.

Bazı araştırmacılar F.E.H. lezyonlarında tarayıcı elektron mikroskobu ve DNA hibridizasyon teknikleriyle HPV partikülleri saptamışlardır (2,4). Bazı araştırmacılar ise immün peroksidaz tekniği ve elektron mikroskobu incelemesi ile bu viral partikülleri saptayamamışlardır (6,7). Heck hastalığı ile bu viral partiküllerin varlığı arasında kesin sebep-sonuç ilişkisi kurulmasına karşın HPV, etken olma olasılığı en fazla olan etyolojik faktör olarak düşünülmektedir. Lezyonların kendiliğinden iyileşmesi bu viral etyolojiyi destekleyebilir (1,9). Yurdumuzda rutin kullanıma henüz girmemesi nedeniyle bizim olgumuzda HPV varlığı araştırılamamıştır. Ancak histopatolojik kesitlerde görülen koilositoz bulguları viral teoriyi desteklemektedir.

Hastalıkla ilgili ailesel insidans ve genetik endikasyondan literatürde yaygın olarak bahsedilmektedir (1,5,6,8). Bir çok olguda etkilenen kişiler, küçük yerli kabilelerinde ve aile içinde, benzer çevresel yaşam koşullarına maruz kalmışlardır. F.E.H. nin ailesel bir geçmişi olduğuna değinen araştırmacılar Buchner ve ark. İsraili bir ailede 4 çocukta, Shock ve ark. Warm Springs kızılderililerinde bir ailede 3 çocukta ve annelerinde, Mealey ve ark. Navajo ve Comanche ebeveynin 2 çocuğunda bu hastalığı teşhis etmişlerdir (1,6,8). Sonuçta; böyle belirli topluluklardan çıkan hastalar için bu tür bir etyoloji olasılığını dikkate almamak mümkün değildir.

Bizim olgumuzda Heck hastalığı ailenin diğer bireylerinde saptanmadı. Hastanın herhangi bir dermatolojik lezyonu yoktu. Aktif periodontal tedavi sırasında ve 6 ve 12 aylık kontrollerde ağız içi lezyonların klinik seyrinde herhangi bir değişim gözlenmedi. Bu nedenle etyolojisi hakkında viral teori dışında herhangi bir başka yorum yapılamadı. F.E.H. lezyonlarının yanak, dudak ve dilde yaygın olması ve selim karakterde olması nedeniyle de bunlara yönelik cerrahi bir tedavi gerçekleştirilmedi.

Uzun süreli klinik ve mikroskobik gözlemlerin Heck hastalığının etyolojisi, yapısı, patogenezini, klinik seyri ve diğer papillomatöz lezyonlardan ayırıcı tanısı için gerekli olduğu kanısındayız.

KAYNAKLAR

- 1- Buchner, A, Eliyahu, M. Focal epithelial hyperplasia in an Israeli family. *Oral Surg.* 1973;36:507-11.
- 2- Garlich, JA, Calderon, G, Buchner, A, Mitrani-Rosenbaum, S. Detection of human papilloma virus (HPV) DNA in focal epithelial hyperplasia. *J Oral Pathol Med* 1980;18:172-77.
- 3- Hallman, WW, Waldrop, TC., Houston, GD. Focal epithelial hyperplasia. (Heck's Disease) *J Periodontol* 1985;56:89-92.
- 4- Henke, RP, Güerin-Reverahon, I, Milde-Longsoch, K, Strömme-Kaphang, H. In situ detection of human papilloma virus Type 13 and 32 in focal epithelial hyperplasia of the oral mucosa *J Oral Pathol Med* 1989; 18:419-21.
- 5- Lucas, RB. Pathology of Tumours of the Oral Tissues. 2nd ed. *Churchill Livingstone*, Edinburgh and London, 1972:122.
- 6- Mealey, BL, Hallman, WW, Waldrop, TC. Occurrence and resolution of focal epithelial hyperplasia in two siblings with Leukocyte Adhesion Deficiency *J Periodontol* 1003;64:149-152.
- 7- Morrow, DJ, Sandhu, HS, Daley, TD. Focal Epithelial Hyperplasia (Heck's Disease) with generalized lesions of the gingiva. A case report *J Periodontol* 1993;64:63-65.
- 8- Schock, RK. Familial focal epithelial hyperplasia. *Oral Surg* 1969;28:598-602.
- 9- Wallace, JR. Focal epithelial hyperplasia (Heck's Disease) Report of a case. *J Am Dent Assoc* 1976;93:118-20.

Yazıřma adresi

Doç Dr Ekan Efeođlu
 M Ü Diř Hekimliđi Fakültesi
 Periodontoloji Anabilim Dalı
 No:6 80200 Nişantaşı-İST.